

Sygn. akt

POSTANOWIENIE

Dnia 26 lutego 2013 r.

Sąd Rejonowy Szczecin – Centrum w Szczecinie IX Wydział Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSR Elżbieta Góralska

po rozpoznaniu w dniu 8 lutego 2013 r.,

na posiedzeniu niejawnym,

w sprawie z powództwa **B M**

przeciwko **Sądowi Okręgowemu w S**

o wynagrodzenie

postanawia:

I. na podstawie przepisu art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej zwrócić się do Trybunału Konstytucyjnego z pytaniem czy art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) jest zgodny z przepisami:

- art. 10 ust. 2, art. 186 ust.1 i art. 187 ust.4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 183 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 110 ust. 3 i art. 112 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- art. 123 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

II. zawiesić postępowanie w sprawie.

Uzasadnienie

Powódka B M będąca Sędzią Sądu Okręgowego w S wniosła o zasądzenie na swoją rzecz od pracodawcy Sądu Okręgowego w S kwoty zł tytułem wyrównania wynagrodzenia za miesiące styczeń, luty i marzec 2012 r.

Powódka wskazała, iż przepisem określającym zasady wynagradzania sędziów jest art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.). Stosownie do dyspozycji § 1 c tej ustawy podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w danym roku stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego, ogłaszane w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego na podstawie art. 20 pkt 2 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2004 r. Nr 39, poz. 353, z późn. zm.), z zastrzeżeniem § 1d, w myśl którego jeżeli przeciętne wynagrodzenie, o którym mowa w § 1c jest niższe od przeciętnego wynagrodzenia ogłoszonego za drugi kwartał roku poprzedzającego - przyjmuje się podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego w dotychczasowej wysokości. Ustawą z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) wprowadzone zostały zmiany w treści m.in. art. 91 ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.). Powódka podkreśliła, iż formalną datą ogłoszenia ustawy jest dzień 30 grudnia 2011 r. (taką datę nosi Dziennik Ustaw), a ustawa wchodzi w życie z dniem 1 stycznia 2012 r. Rzeczywista data wydrukowania i rozpowszechnienia Dziennika Ustaw jest późniejsza, ale dokładnie nie jest znana, gdyż organ odpowiedzialny za wydawanie publikatora daty takiej nie wskazał. W ustawie z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) wprowadzono przepis art. 22, który stanowi, iż w roku 2012 podstawę ustalenia wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.), stanowi przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 r. ogłoszone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego, a ilekroć w odrębnych przepisach jest mowa o

podstawie wynagrodzenia sędziego określonej w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych, w roku 2012 za podstawę tę przyjmuje się przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 r. ogłoszone w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

Przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2010 r. wynosiło 3197,85 zł (komunikat Prezesa GUS z dnia 10 sierpnia 2010 r. M.P.Nr 57, poz. 774), a przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale 2011 r. stanowiło kwotę 3366,11 zł (komunikat Prezesa GUS z dnia 9 sierpnia 2011 r. M.P. Nr 71, poz. 708). Zdaniem powódki zgodnie z treścią art. 91 § 1 c i 1d ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, ze zm.) jej wynagrodzenie winno się opierać na przeciętnym wynagrodzeniu z II kwartału 2011 roku.

Powódka podniosła, iż przepis art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) jest niezgodny z

- a) art. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej
- b) art. 10 ust. 2, art. 186 ust.1 i art. 187 ust.4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) art. 183 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) art. 110 ust. 3 i art. 112 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- e) art. 123 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- f) art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Postanowieniem z dnia czerwca 2012r Sąd zawiesił postępowanie w sprawie do czasu wydania wyroku przez Trybunał Konstytucyjny w sprawie 1/12. Na skutek zażalenia powoda postanowieniem dnia grudnia 2012r Sąd Okręgowy uchylił postanowienie o zawieszeniu postępowania.

Wyrokiem z dnia 12 grudnia 2012 r. (sygn. akt K 1/12) Trybunał Konstytucyjny po rozpoznaniu, z udziałem wnioskodawcy oraz Sejmu i Prokuratora Generalnego, na rozprawie w dniu 12 grudnia 2012 r., wniosku Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego o zbadanie zgodności art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) z:

- art. 2 w związku z art. 88 ust. 1 i 2 Konstytucji,

- art. 2 w związku z art. 178 ust. 2 Konstytucji,
- art. 2 w związku z art. 219 ust. 1 i 2 oraz art. 221 Konstytucji,
- art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3 Konstytucji, a także
- art. 178 ust. 2 w związku z art. 216 ust. 5 i art. 220 ust. 1 Konstytucji,

o r z e kł, iż art. 22 i art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707):

a) są zgodne z art. 2, art. 64 ust. 1 i 2 w związku z art. 31 ust. 3, art. 88 ust. 1 oraz art. 178 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,

b) nie są niezgodne z art. 88 ust. 2, art. 216 ust. 5, art. 219 ust. 1 i 2, art. 220 ust. 1 oraz art. 221 Konstytucji.

W toku niniejszego postępowania ujawniła się wątpliwość czy art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) w zakresie w jakim ustala podstawę wynagrodzenia zasadniczego sędziego, o której mowa w art. 91 § 1c ustawy z dnia 27 lipca 2001 r. - Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹), na poziomie przeciętnego wynagrodzenia w drugim kwartale 2010 r. (ogłoszonego w komunikacie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego) jest zgodny z następującymi przepisami ustawy zasadniczej:

- a) art. 10 ust. 2, art. 186 ust.1 i art. 187 ust.4 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- b) art. 183 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- c) art. 110 ust. 3 i art. 112 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej,
- d) art. 123 ust. 1 i 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej.

Stwierdzenie niekonstytucyjności wymienionego przepisu skutkowałoby uznaniem, iż podstawą ustalenia wynagrodzeń sędziów w 2012 roku było przeciętne wynagrodzenie w drugim kwartale roku poprzedniego. W takiej sytuacji roszczenie powódki okazałoby się uzasadnione. Udzielenie przez Trybunał Konstytucyjny odpowiedzi o zgodności przepisu art. 22 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej (Dz. U. Nr 291, poz. 1707) z Konstytucją skutkowałby oddaleniem powództwa.

a) Zgodnie z treścią art. 10 ust. 2 Konstytucji RP ustroj Rzeczypospolitej Polskiej opiera się na podziale i równowadze władzy ustawodawczej, władzy wykonawczej i władzy sądowniczej. Z kolei art. 186 ust. 1 stanowi, iż Krajowa Rada Sądownictwa stoi na straży niezależności sądów i niezawisłości sędziów. Stosownie do dyspozycji art. 187 ust. 4 Konstytucji ustroj, zakres działania i tryb pracy Krajowej Rady Sądownictwa oraz sposób wyboru jej członków określa ustawa. Ustawa z dnia 12 maja 2011 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa wykonując art. 187 ust. 4 Konstytucji RP reguluje kompetencje, tryb wyboru członków, ustroj i postępowanie przed Krajową Radą Sądownictwa (art. 1 ww. ustawy). Zgodnie z treścią art. 3 pkt 6 ustawy do kompetencji Rady należy opiniowanie projektów aktów normatywnych dotyczących sądownictwa i sędziów, a także przedstawianie wniosków w tym zakresie. Powołana regulacja prawna wprost więc wskazuje, że projekty ustaw dotyczących sądownictwa i sędziów muszą być opiniowane przez Krajową Radę Sądownictwa, a pominięcie tej czynności stanowi naruszenie określonej w art. 186 i art. 187 Konstytucji roli tego organu reprezentującego władzę sądowniczą. W odniesieniu do ustawy o budżecie z dnia 22 grudnia 2011 r. projekt ustawy zmieniającej zasady obliczania wynagrodzenia sędziów chociaż dotyczący bezpośrednio sędziów i sądownictwa nie został przedstawiony do zaopiniowania Krajowej Radzie Sądownictwa. Okoliczność ta została potwierdzona przez Krajową Radę Sądownictwa.

b) Przepis art. 183 ust. 2 Konstytucji określa, że Sąd Najwyższy wykonuje czynności określone w Konstytucji i ustawach. Zgodnie zaś z dyspozycją art. 1 pkt 3 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz.U. Nr 240, poz. 2052), Sąd Najwyższy jest organem władzy sądowniczej powołanym do opiniowania projektów ustaw i innych aktów normatywnych na podstawie których orzekają i funkcjonują sądy, a także innych ustaw w zakresie, w którym uzna to za celowe. Przepis art. 22 ustawy o budżecie wpływa na zasady ustalania wynagrodzenia sędziów i niewątpliwie jest przepisem, na podstawie którego funkcjonują sądy. Dodatkowo zauważyć należy, że przepis art. 23 ustawy z dnia 22 grudnia 2011 r. o zmianie niektórych ustaw związanych z realizacją ustawy budżetowej wprowadzający analogiczne zasady dotyczące zmiany ustalania wysokości wynagrodzeń Sędziów Sądu Najwyższego dotyczy bezpośrednio funkcjonowania Sądu Najwyższego. W konsekwencji projekt ustawy o budżecie z dnia 22 grudnia 2011 r. powinien więc

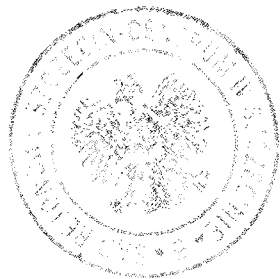
zostać przedstawiony do zaopiniowania Sądowi Najwyższemu. Projekt ustawy nie został zaś przedstawiony do zaopiniowania Sądowi Najwyższemu, co prowadzi do przyjęcia, iż mogło dojść do naruszenia przepisu art. 10 ust. 2 i art. 183 ust. 2 Konstytucji RP.

c) Stosownie do treści art. 110 ust. 3 Konstytucji Sejm powołuje komisje stałe. Przepis art.112 Konstytucji określa, że organizację wewnętrzną i porządek prac Sejmu oraz tryb powoływania i działalności jego organów, jak też sposób wykonywania konstytucyjnych i ustawowych obowiązków organów państwowych wobec Sejmu określa regulamin Sejmu uchwalony przez Sejm. Uchwała Sejmu z dnia 30 lipca 1992 r. - Regulamin Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity: M.P. z 2009 r., Nr 5, poz. 47) jest więc aktem wykonawczym Konstytucji. Zgodnie z dyspozycją art. 17 Regulaminu Sejmu, komisje sejmowe są organami powołanymi do rozpatrywania i przygotowywania spraw stanowiących przedmiot prac Sejmu. Przepis art. 18 ust. 1 pkt 23 Regulaminu Sejmu ustanawia jako jedną z komisji stałych Komisję Sprawiedliwości i Praw Człowieka; natomiast art. 18 ust. 2 przewiduje, że przedmiotowy zakres działania komisji, o których mowa w ust. 1 określa załącznik do Regulaminu Sejmu. Załącznik do Regulaminu Sejmu w punkcie 23 stanowi, że do zakresu działania Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka należą sprawy przestrzegania prawa i praworządności, sądów, prokuratury, notariatu, adwokatury i obsługi prawnej, funkcjonowania samorządów adwokackiego i radcowskiego, sprawy przestrzegania praw człowieka. Dodatkowo przepis art. 40 ust. 1 Regulaminu Sejmu stanowi, że projekty ustaw kieruje się do właściwych komisji, a zgodnie z art. 106 ust. 2 poszczególne części projektów i sprawozdań, o których mowa w art. 105 (dotyczących ustawy budżetowej oraz innych planów finansowych Państwa), rozpatrują także właściwe komisje sejmowe, które przekazują Komisji Finansów Publicznych stanowiska zawierające wnioski, opinie lub propozycje poprawek - wraz z uzasadnieniem. Ustawa o budżecie, choć dotyczy zmiany zasad wynagradzania sędziów, a tym samym dotyczy sądów i prokuratury, nie została przedstawiona Komisji Sprawiedliwości i Praw Człowieka Sejmu RP, albowiem nigdy nie była omawiana na żadnym jej posiedzeniu. Takie działanie może stanowić naruszenie art. 110 ust. 3 art. 112 Konstytucji RP.

d) Przepis art. 123 Konstytucji stanowi, że Rada Ministrów może uznać uchwalony przez siebie projekt ustawy za pilny z wyjątkiem m.in. projektów ustaw regulujących ustroj i właściwość władz publicznych, a regulamin Sejmu oraz regulamin Senatu określają odrębności w postępowaniu ustawodawczym w sprawie projektu pilnego. Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 4 października 2000 r. (Sygn. P 8/00) orzekł, „iż nie ulega wątpliwości, że zasady ustalania wysokości wynagrodzeń sędziów stanowią istotny element ustroju sądów”. Skoro w orzecznictwie Trybunału podkreślono, że kwestia wynagrodzeń sędziowskich ma charakter ustrojowy, to pilnego trybu uchwalania ustaw nie można zastosować do zmiany przepisów dotyczących wynagradzania sędziów. Należy przy tym zaznaczyć, że Regulamin Sejmu określa w art. 71-80 liczne wyjątki od normalnego postępowania, stosowane przy uchwalaniu projektów pilnych. Ustawa o budżecie została natomiast uchwalona w trybie przewidzianym dla ustaw pilnych. Prace w Komisji Finansów Publicznych trwały stosunkowo krótko, bo zaledwie dwa dni (1 i 13 grudnia 2011 r.), a obydwie czytania projektu ustawy w Sejmie odbyły się w ciągu dwóch tygodni. Także Senat, który zgodnie z Konstytucją dysponował czasem do 30 dni na podjęcie uchwały, uczynił to w ciągu tygodnia. Prowadzi to do uznania, iż wprowadzie oficjalnie Rada Ministrów nie nadała projektowi ustawy klauzuli pilności - bo nie mogła tego zrobić w zgodzie z Konstytucją RP - jednakże w praktyce w toku prac parlamentarnych zastosowano tryb pilny, co może stanowić obejście i naruszenie przepisu art. 123 ust. 1 i 2 Konstytucji RP.

Zgodnie z treścią przepisu art. 193 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej każdy sąd może przedstawić Trybunałowi Konstytucyjnemu pytanie prawne co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem. Także przepis art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym uprawnia każdy sąd do przedstawienia Trybunałowi pytania prawnego co do zgodności aktu normatywnego z Konstytucją, ratyfikowanymi umowami międzynarodowymi lub ustawą, jeżeli od odpowiedzi na pytanie prawne zależy rozstrzygnięcie sprawy toczącej się przed sądem. W oparciu o te przepisy Sąd postanowił jak w punkcie I sentencji postanowienia.

Zgodnie z treścią § 106 ust. 1. rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 23 lutego 2007 r. Regulamin urzędowania sądów powszechnych (Dz.U.2007 Nr 38 poz. 249) w przypadkach, o których mowa w art. 3 ustawy z dnia 1 sierpnia 1997 r. o Trybunale Konstytucyjnym (Dz. U. Nr 102, poz. 643, z późn. zm.10)) sąd wydaje postanowienie i zawiesza postępowanie w sprawie. Na tej podstawie orzeczono jak w punkcie drugim postanowienia.

Na oryginale
właściwe podpisy

Za zgodność

Stażysta

Anna Celińska